

Міністерство освіти і науки України
Луганський національний університет імені Тараса Шевченка
Навчально-науковий інститут історії, міжнародних
відносин і соціально-політичних наук
кафедра соціальної роботи

Ваховський Л.Ц.

Івченко Т.В.

**Методичні рекомендації до виконання кваліфікаційної
(магістерської) роботи**

зі спеціальності 231 «Соціальна робота»

Затверджено вченою радою НН ПМВСПН
ДЗ «Луганський національний університет
імені Тараса Шевченка
(протокол №1 від 27.08.2022)

Полтава 2022

ЗМІСТ

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ	3
2. НАУКОВЕ КЕРІВНИЦТВО МАГІСТЕРСЬКОЮ РОБОТОЮ	4
3. ВИМОГИ ДО ЗМІСТУ МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ	5
4. СТРУКТУРА МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ	5
5. ПРАВИЛА ОФОРМЛЕННЯ МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ	6
6. ПРОЦЕДУРА ПІДГОТОВКИ ДО ЗАХИСТУ	7
7. ОЦІНЮВАННЯ МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ	9
Додаток А	11
Додаток Б	13
Додаток В	14
Додаток Г	15
Додаток Д	19
Додаток Є	20
ТЕМИ МАГІСТЕРСЬКИХ РОБІТ	21

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Навчання за другим (магістерським) освітнім рівнем здійснюється за індивідуальним навчальним планом, орієнтовну форму якого подано в Додатку А.

Написання кваліфікаційної (магістерської) роботи – один з основних етапів підготовки висококваліфікованого фахівця, ефективна форма перевірки знань студента, його творчої та практичної підготовленості до розв'язання проблемних професійних завдань інноваційного характеру в певній галузі, важлива форма розвитку творчого мислення й розширення знань майбутніх фахівців.

Кваліфікаційна (магістерська робота) є самостійним науковим дослідженням здобувача вищої освіти, яке він виконує на завершальному етапі навчання. Її виконання – це необхідний складник навчального процесу. Основне завдання автора магістерської роботи – продемонструвати рівень власної наукової кваліфікації, уміння самостійно вести науковий пошук і вирішувати конкретні наукові завдання.

Визначальними ознаками кваліфікаційної роботи має бути наукова новизна, самостійність, дослідницький характер, актуальність.

Мета кваліфікаційної (магістерської) роботи :

- систематизація й поглиблення теоретичних і практичних знань, формування навичок використання цих знань у вирішенні конкретних наукових, науково-технічних і професійних завдань;

- розвиток навичок самостійної науково-дослідної роботи й оволодіння методикою теоретичних, експериментальних і науково-практичних досліджень;

- набуття досвіду аналізу результатів досліджень, що були отримані, формулювання висновків і положень;

- набуття навичок написання й оформлення наукової праці та отримання досвіду її прилюдного захисту.

У результаті виконання науково-дослідної частини кваліфікаційної (магістерської) роботи студенти повинні вміти:

- здійснювати бібліографічно-пошукову роботу з використанням сучасних інформаційних технологій;
- формулювати мету дослідження;
- формувати план, визначати методики та обґрунтовувати необхідність проведення дослідження;
- обирати необхідні методи дослідження;
- оформляти підсумки виконаної роботи у вигляді звітів, рефератів, наукових статей, доповідей і заявок на винаходи, які оформлені згідно з установленими вимогами із залученням сучасних засобів редагування й друку .

Назва кваліфікаційної (магістерської) роботи повинна бути, по можливості, стислою , відповідати суті поставленого наукового завдання, указувати на наукову проблему.

Тематику магістерських робіт розробляють профільні кафедри згідно з освітньо-професійної програми з урахуванням актуальних проблем галузі й ринку праці.

Тему кваліфікаційної (магістерської) роботи закріплюють персонально за кожним студентом на початку навчання в магістратурі рішенням ради факультету (навчально - наукового інституту). У разі необхідності тема магістерської роботи може бути скоригована, але не пізніше ніж за два місяці до її захисту.

2. НАУКОВЕ КЕРІВНИЦТВО МАГІСТЕРСЬКОЮ РОБОТОЮ

Керівництво магістерськими роботами зазвичай здійснюють провідні викладачі кафедр, які мають науковий ступінь кандидата або доктора наук та успішно здійснюють науково-дослідну роботу.

Призначаючи керівника, ураховують принцип наступності наукового керівництва студентською науковою роботою на попередніх курсах навчання, а також наукові інтереси студента.

У випадку виконання студентом кваліфікаційної (магістерської роботи) комплексного інтегруючого характеру з кількох галузей наук допускається призначення, крім наукового керівника, одного чи більше консультантів.

Список наукових керівників і перелік рекомендованих тем магістерських досліджень на наступний навчальний рік має бути затверджений рішенням вченої ради факультету (навчально-наукового інституту) за поданням кафедри.

Основні **обов'язки наукового керівника** магістерської роботи:

- 1) допомога студентові у виборі теми кваліфікаційної (магістерської) роботи;
- 2) участь у складанні індивідуального плану й систематична перевірка його виконання студентом;
- 3) надання систематичних консультацій з питань порядку, послідовності виконання магістерської роботи, визначення змісту та обсягу відповідних частин роботи;
- 4) надання допомоги студентові у визначенні переліку питань і практичних матеріалів, які належить вивчити й зібрати під час науково -дослідної, науково-педагогічної або виробничої практики;
- 5) допомога в доборі наукових джерел, інших матеріалів, які доцільно використовувати під час виконання магістерської роботи;
- 6) надання консультацій за змістом магістерської роботи;
- 7) перевірка виконання студентом проміжних етапів і всієї роботи й надання допомоги в її науковому редагуванні;
- 8) перевірка роботи на академічний плагіат та вирішення питання про допуск роботи до попереднього захисту на кафедрі;
- 9) складання відгуку про магістерську роботу з її ґрунтовною характеристикою відповідно до критеріїв оцінювання.

Обов'язки здобувача вищої освіти:

- 1) обрати тему магістерської роботи;
- 2) скласти індивідуальний план щодо її виконання;
- 3) визначити перелік питань і практичних матеріалів, які належить вивчити й зібрати під час практик;
- 4) добрати наукові джерела, які доцільно використати під час виконання магістерської роботи;
- 5) підготувати кваліфікаційну (магістерську) роботу відповідно до індивідуального графіка та згідно з цим положенням;
- 6) дотримуватися принципів академічної доброчесності;
- 7) захистити кваліфікаційну (магістерську) роботу перед екзаменаційною комісією, продемонструвавши рівень власної наукової кваліфікації, уміння самостійно здійснювати науковий пошук і вирішувати конкретні наукові завдання.

Здобувачі та їхні наукові керівники не рідше, ніж один раз на семестр, звітують на засіданнях кафедр про хід виконання кваліфікаційної (магістерської) роботи (результати розгляду поточних результатів роботи фіксують у протоколі засідання кафедри, у відомості та в заліковій книжці студента).

На наукове керівництво кваліфікаційною (магістерською) роботою керівникові відводять години відповідно до норм навантаження на поточний навчальний рік .

Кількість студентів магістратури, закріплених за одним науковим керівником, не повинна перевищувати п'ять осіб на навчальний рік .

3. ВИМОГИ ДО ЗМІСТУ МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ

Кваліфікаційна (магістерська) робота є творчою науковою роботою, яку студент виконує самостійно на базі теоретичних знань і практичних навичок, отриманих ним протягом усього терміну навчання й науково-дослідної роботи, пов'язаної з розробкою конкретних теоретичних і науково-виробничих завдань інноваційного характеру, зумовлених специфікою відповідного напрямку підготовки.

Зміст кваліфікаційної (магістерської) роботи передбачає:

- формулювання мети й завдань дослідження;
- аналіз стану вирішення проблеми за матеріалами вітчизняних і зарубіжних публікацій, обґрунтування мети дослідження;
- вибір методів досліджень, які застосовують під час розв'язання науково-дослідного завдання;
- розробку власного плану дослідження;
- науковий аналіз та узагальнення фактичного матеріалу, використовуваного в процесі дослідження;
- отримання власних результатів, що мають теоретичне, прикладне або науково - методичне значення;
- апробацію отриманих результатів у вигляді доповідей на наукових конференціях
- або підготовлених публікацій у наукових журналах і збірниках;
- узагальнення результатів досліджень з формулюванням висновків і рекомендацій .

Кваліфікаційна (магістерська) робота повинна бути результатом завершеної творчої наукової розробки й свідчити про те, що автор володіє сучасними методами наукових досліджень і спроможний самостійно вирішувати професійні завдання, які мають теоретичне та практичне значення. Магістерська робота повинна бути виконана грамотно, без помилок і некоректних скорочень. У ній повинні бути чіткі, зрозумілі для сприйняття формулювання вихідних положень, припущень, отриманих результатів, тверджень тощо.

4. СТРУКТУРА МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ

Кваліфікаційна магістерська робота повинна містити:

- титульний аркуш (зразок подано в Додатку Б);
- зміст (зразок подано в Додатку В);
- перелік умовних скорочень (за необхідності);
- вступ;
- основну частину, яка складається з розділів, кожний з яких завершується стислими висновками;
- загальні висновки;
- список використаних джерел (зразок оформлення подано в Додатку Г);
- додатки (за необхідності).

У **змісті** (подають на початку магістерської роботи) містяться назви й номери початкових сторінок усіх структурних компонентів роботи: вступу, розділів, підрозділів та пунктів (якщо вони мають заголовки), висновків до розділів, загальних висновків, списку використаних джерел, додатків , інших структурних частин .

Якщо в роботі вжито специфічну термінологію, а також використано маловідомі скорочення, нові символи, позначення тощо, то їх перелік може бути подано у вигляді окремого списку, який розміщують перед вступом.

Вступ розкриває сутність і стан наукової проблеми та її значущість, підстави й вихідні дані для розробки теми. У вступі обґрунтовують актуальність і доцільність роботи для відповідної галузі; визначають об'єкт і предмет дослідження, мету. Відповідно до поставленої мети формулюють завдання дослідження.

У розділах основної частини подають:

- огляд літератури за темою і вибір напрямів досліджень. Стисло, критично висвітлюючи роботу попередників, автор має порушити ті питання що залишились не вирішеними, і визначити своє місце в розв'язанні проблеми;
- виклад загальної методики й основних методів досліджень;
- експериментальну частину й методику досліджень;
- відомості про проведені теоретичні й (або) експериментальні дослідження;
- аналіз та узагальнення результатів власних досліджень автора;
- у кінці кожного розділу подають стислий висновок.

У **висновках** підводять підсумки проведеної роботи. Необхідно наголосити на якісних і кількісних показниках здобутих результатів, обґрунтувати достовірність результатів, викласти рекомендації щодо їхнього подальшого використання.

Список використаних джерел. У списку використаних джерел подають наукові публікації різного рівня, архівні джерела, використані автором для обґрунтування позицій його роботи. Бібліографічний опис джерел складають відповідно до чинних стандартів з бібліотечної та видавничої справи.

У **додатки** доцільно виносити допоміжний матеріал, необхідний для повноти сприйняття роботи: таблиці, рисунки, графіки, анкети, тести, програми спостережень, питання до інтерв'ю, методичні розробки та ін. Додатки розміщують у порядку появи посилань у тексті.

5. ПРАВИЛА ОФОРМЛЕННЯ МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ

Кваліфікаційну (магістерську) роботу виконують державною мовою, для іноземних студентів допускається використання англійської мови.

Кваліфікаційна (магістерська) робота повинна бути виконана друкованим способом за допомогою комп'ютера на одному боці аркуша білого паперу формату А4 (210x297 мм).

Обсяг основного тексту магістерської роботи має становити 70 – 80 сторінок для гуманітарних і соціально-економічних спеціальностей та 50 – 60 сторінок для фізико-математичних, природничих, технічних і мистецьких спеціальностей (без урахування списку використаних джерел і додатків).

Текст магістерської роботи необхідно друкувати з міжрядковим інтервалом 1,5 (до тридцяти рядків на сторінці), поля: угорі, внизу – 20 мм, з лівого боку – 30 мм, з правого боку – 15 мм; абзац – 1,25мм; шрифт – Times New Roman, кегль – 14. Друк повинен бути чітким, чорного кольору, середньої жирності.

Заголовки структурних частин магістерської роботи друкують великими літерами симетрично до тексту, наприклад:

ЗМІСТ

Заголовки підрозділів (параграфів) друкують з абзацу звичайним шрифтом. Крапку в кінці заголовків не ставлять. Якщо заголовок складається з двох або більше речень, їх розділяють крапками.

Кожну структурну частину магістерської роботи слід починати з нової сторінки.

Нумерацію сторінок, розділів, рисунків, таблиць, формул подають арабськими цифрами без знака №.

Першою сторінкою магістерської роботи є титульний аркуш, який включають до загальної нумерації сторінок. На титульному аркуші номер сторінки не ставлять, на наступних сторінках номер проставляють у правому верхньому кутку без крапки в кінці.

Номер розділу ставлять після слова РОЗДІЛ (крапку не ставлять). Назву розділу друкують з нового рядка:

РОЗДІЛ 1 НАЗВА РОЗДІЛУ

Підрозділи нумерують у межах кожного розділу. Номер підрозділу складається з номера розділу й порядкового номера параграфу, між якими ставлять крапку.

Якщо в тексті роботи використано ілюстрації (рисунок, графіки, схеми) й таблиці, то їх подають безпосередньо після тексту, де про них згадано вперше. Якщо ілюстрація чи таблиця мають формат більший за А4, то її можна розмістити в додатках.

Ілюстрації позначають словом Рис. і нумерують послідовно в межах розділу (за винятком ілюстрацій, поданих у додатках). Номер ілюстрації складається з номера розділу й порядкового номера ілюстрації, між якими ставлять крапку. Номер ілюстрації, її назву й пояснювальний підпис розміщують безпосередньо під ілюстрацією.

Таблиці нумерують послідовно у межах розділу (за винятком таблиць, поданих у додатках). Для цього в правому верхньому куті над заголовком таблиці розміщується надпис: Таблиця 2.5 (п'ята таблиця другого розділу) без крапки. Назву таблиці розміщують нижче, симетрично до тексту, використовуючи напівжирне написання шрифту. У правому верхньому кутку сторінки над відповідним заголовком таблиці розміщують напис «Таблиця» із зазначенням її номера. Номер таблиці повинен складатися з номера розділу й порядкового номера таблиці, між якими ставлять крапку.

Якщо таблицю переносять на наступну сторінку, то над нею пишуть «Продовження таблиці» й указують її номер. Назви граф у таблиці пишуть з великої літери, підзаголовки – з маленької, якщо вони складають одне речення із заголовком. Якщо вони самостійні, то їх пишуть з великої літери. Висота рядків повинна бути не менше 8 мм.

Формули в магістерській роботі (якщо їх більше однієї) нумерують у межах розділу. Номер формули складається з номера розділу й порядкового номера формули в розділі, між якими ставлять крапку. Нумери формул пишуть біля правого поля аркуша на рівні відповідної формули в круглих дужках.

Для підтвердження власних аргументів посиланням на авторитетне джерело або для критичного аналізу того чи того твору слід наводити цитати. Науковий етикет вимагає точно відтворювати цитований текст, оскільки найменше його скорочення може спотворити зміст, закладений автором. Кожна цитата обов'язково супроводжується посиланням на джерело. Посилання в тексті магістерської роботи на джерела слід зазначати у квадратних дужках порядковим номером цього джерела за бібліографічним списком і відповідною сторінкою, наприклад: [5, 15]. Посилання на джерела без прямого цитування подають у квадратних дужках, наприклад: [14], а якщо посилаються на кілька джерел, то їх подають у квадратних дужках через крапку з комою [1; 3; 8].

Вимоги до оформлення списку використаних джерел.

Список використаних джерел – елемент бібліографічного апарату, який містить бібліографічні описи використаних джерел і розміщується після висновків.

Список джерел слід розміщати в алфавітному порядку прізвищ авторів (якщо авторів кілька, то прізвищ перших), а також заголовків праць. У списку літератури містяться всі публікації вітчизняних і зарубіжних авторів, на які є посилання в роботі. Усі джерела подають тією мовою, якою їх видано. Неприпустимим є переклад назв видань українською мовою. Літературу іноземними мовами наводять у кінці списку використаних джерел. Відомості про джерела, які включено до списку, подають згідно з вимогами державного стандарту з обов'язковим наведенням назв праць.

Додатки. У кінці наукових робіт розміщують додатки в порядку появи посилань у тексті. Над заголовком симетрично до тексту з великої літери має бути надруковано слово «Додаток» і велика літера, що позначає додаток, наприклад «Додаток А». Додатки потрібно позначати послідовно великими літерами української абетки, за

винятком літер Г, Є, З, І, Ї, Й, О, Ч, Ь. Якщо додаток містить інформацію, яка займає декілька сторінок, то на кожній наступній сторінці у правому верхньому куті пишуть слова «Продовження додатка В». Назва на новій сторінці не повторюється. Заголовок додатка подається відповідно до правил оформлення структурних частин роботи, наприклад:

Додаток А

ЗАГОЛОВОК

6. ПРОЦЕДУРА ПІДГОТОВКИ ДО ЗАХИСТУ

Студент здійснює підготовку й написання магістерської роботи під керівництвом наукового керівника й зобов'язаний подавати йому роботу для перевірки частинами в установлені терміни відповідно до індивідуального плану написання магістерської роботи. Недотримання студентом узгодженого календарного графіка написання магістерської роботи (несвоєчасне завершення розділів та роботи загалом) розглядається як невиконання ним навчального плану, що може бути підставою для відрахування його з університету як такого, що не виконав навчальний план.

Науковий керівник магістерської роботи перевіряє виконану частину роботи й надає відповідні рекомендації.

Обов'язковим є публічний розгляд поточних результатів магістерської роботи на засіданнях кафедри не рідше, ніж один раз на семестр. За результатами цих розглядів студент отримує залік, який виставляє в залікову книжку завідувач кафедри.

Після усунення всіх зауважень керівника студент завершує оформлення роботи й подає її науковому керівникові для підсумкової перевірки на предмет відповідності встановленим вимогам.

За умови належного виконання роботи та відсутності в ній плагіату науковий керівник допускає її до попереднього захисту.

Наступним етапом є попередній захист магістерської роботи в спеціально створеній комісії профільної кафедри, який проводять не пізніше ніж за чотири тижні до захисту магістерської роботи. Термін захисту магістерської роботи доводять до відома студентів не пізніше ніж за два місяці.

Студент подає на попередній захист роботу в завершеному, але не зшитому вигляді. У разі виявлення несуттєвих недоліків йому може бути надано час для їх усунення. У разі невідповідності роботи встановленим вимогам, наявності суттєвих недоліків, комісія складає й подає на кафедру висновок про недопущення її до захисту.

Після попереднього захисту в разі повної відповідності її встановленим вимогам студент зшиває магістерську роботу. Електронний варіант магістерської роботи на CD-диску (для тексту – у форматі doc та pdf) студент подає до бібліотеки університету (про що ставлять відповідну відмітку на титульній сторінці магістерської роботи). У разі відсутності відмітки бібліотеки магістерську роботу не допускають до захисту.

На титульному аркуші магістерської роботи ставлять підпис магістранта, наукового керівника й завідувача профільної кафедри. У кінці роботи підшивають два порожні файли для розміщення відгуку наукового керівника й рецензії.

Виконану кваліфікаційну (магістерську) роботу не пізніше, ніж за два тижні до захисту, подають науковому керівникові та рецензенту, які в триденний термін складають відгук і рецензію про неї (зразки подано в Додатках Д, Е).

У відгуку науковий керівник відзначає ступінь самостійності у виконанні роботи, здобутки й недоліки, наявність елементів дослідження й узагальнення передового досвіду, обґрунтованість і цінність висновків, робить висновок про можливість рекомендації роботи до захисту.

Допущена до захисту кваліфікаційна (магістерська) робота підлягає рецензуванню. Рецензентів визначає кафедра. Рецензентами можуть бути викладачі вищих

навчальних закладів, висококваліфіковані практичні, співробітники науково -дослідних установ або підприємств, які спеціалізуються на вирішенні проблем, споріднених з темою роботи. Рецензент у п'ятиденний термін ознайомлюється з роботою й дає на неї письмову рецензію. Рецензія повинна відображати позитивні досягнення магістерської роботи та її недоліки, містити ґрунтовний аналіз змісту роботи, висновок щодо можливості її захисту та рекомендацію щодо диференційованої оцінки її якості. Негативна рецензія не є підставою для відхилення роботи від її захисту.

Унесення змін у кваліфікаційну (магістерську) роботу після складання відгуку наукового керівника та рецензії не допускається.

Кваліфікаційну магістерську роботу в електронному вигляді передають до бібліотеки не пізніше ніж за 14 днів до дати захисту.

Кваліфікаційну (магістерську) роботу разом з відгуком керівника та рецензією передають на кафедру за 10 днів до початку атестації здобувачів вищої освіти.

Кваліфікаційну (магістерську) роботу не допускають до захисту, якщо вона:

- містить академічний плагіат (факт плагіату доведено на засіданні кафедри, про що свідчить протокол засідання кафедри);
- не пройшла попередній захист на профільній кафедрі, про що свідчить протокол засідання кафедри;
- представлена науковому керівникові на перевірку з порушенням термінів, установлених індивідуальним планом магістранта щодо виконання магістерської роботи;
- виконана на тему, яку не було вчасно затверджено або скориговано радою факультету (навчально-наукового інституту);
- не має відгуку наукового керівника або рецензії;
- не має відповідної відмітки про передачу електронного варіанта магістерської роботи до бібліотеки університету на титульному аркуші роботи.

7. ОЦІНЮВАННЯ МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ

Оцінюючи кваліфікаційну (магістерську) роботу, екзаменаційна комісія бере до уваги такі чинники:

- актуальність обраної теми;
- чіткість формулювання об'єкта, предмета, завдань дослідження;
- логічність структури та її відповідність темі роботи;
- системність і глибина теоретичного аналізу проблеми;
- наявність огляду наукових джерел з конкретної проблематики;
- достовірність та обґрунтованість висновків;
- відповідність вимогам щодо оформлення роботи;
- змістовність доповіді студента про основні результати дослідження;
- правильність, чіткість, аргументованість відповідей на питання членів екзаменаційної комісії;
- зауваження й рекомендації рецензента й наукового керівника магістерської роботи .

Критерії оцінювання з урахуванням специфіки спеціальності за національною шкалою та шкалою ECTS розробляє й затверджує профільна кафедра.

Орієнтовні критерії оцінювання:

Оцінка „відмінно” – до кваліфікаційної магістерської роботи немає суттєвих зауважень; обґрунтовано актуальність теми; тему розкрито повністю; робота містить елементи наукової новизни, має теоретичне й практичне значення; доповідь на захисті є логічною, змістовною, проголошена з вільним оперуванням матеріалу; відгук і рецензія позитивні; відповіді на питання членів екзаменаційної комісії вичерпні й переконливі; робота повністю відповідає встановленим вимогам.

Оцінка „добре” – тему роботи практично розкрито, але наявні недоліки, які не мають істотного значення; у теоретичній частині поверхнево проаналізовано літературні джерела, елементи новизни та практичного значення представлені не зовсім чітко; висновки не є переконливими; є зауваження в рецензії та відгуку наукового керівника; доповідь студента на захисті побудована логічно, проголошена з вільним оперуванням матеріалу, відповіді на запитання членів екзаменаційної комісії переважно вичерпні й переконливі; робота оформлена в межах установлених вимог.

Оцінка „задовільно” – тему роботи в основному розкрито, але є недоліки змістового характеру; нечітко сформульовано мету, завдання, об’єкт, предмет дослідження; відсутній або суттєво обмежений аналіз наукової полеміки; аналітичній частині властива надмірна описовість; висновки та пропозиції, сформульовані в роботі, не обґрунтовані; рецензія й відгук містять окремі зауваження, які не отримали пояснення; доповідь прочитано за текстом або підготовлено невдало; не всі відповіді на запитання членів екзаменаційної комісії є коректними або вони не одержали належної аргументації; є зауваження щодо оформлення роботи.

Оцінка „незадовільно” – порушено логіку у викладі матеріалу в роботі; розділи не узгоджені між собою; відсутній огляд сучасних літературних джерел; немає докладного аналізу досліджуваних проблем; не сформульовано особисті висновки й пропозиції автора; робота не відповідає спеціальності; є суттєві недоліки в оформленні роботи; виступ на захисті свідчить про слабку орієнтацію в досліджуваній проблемі.

Шкала ECTS	Орієнтовні критерії
A	Робота відповідає всім вимогам, має інноваційний характер, наукову новизну та практичне значення. Захист показав високу обізнаність студента в предметі дослідження
B	Робота відповідає всім вимогам, має практичне значення. Результати дослідження може бути впроваджено. Захист показав обізнаність студента в предметі дослідження.
C	Робота відповідає всім вимогам, але не має суттєвої новизни та практичного значення. Захист загалом засвідчив обізнаність студента в предметі дослідження.
D	Робота загалом відповідає вимогам, але не має новизни та практичного значення. Є деякі зауваження до роботи. Захист засвідчив не повну обізнаність студента в предметі дослідження .
E	Робота загалом відповідає вимогам, але не має новизни та практичного значення. До роботи є суттєві зауваження. Захист засвідчив значні недоліки та не повну обізнаність студента в предметі дослідження .
F	Робота не відповідає вимогам, має багато суттєвих зауважень. Захист засвідчив відсутність необхідної підготовки студента, його необізнаність у предметі дослідження. Необхідно доопрацювати роботу, але повторний захист можливий .
FX	Робота не відповідає вимогам, захист показав відсутність необхідної підготовки студента та повну його необізнаність у предметі дослідження. Тому повторний захист неможливий, студент повинен отримати нову тему.

Міністерство освіти і науки України
Держаний заклад „Луганський національний університет імені Тараса Шевченка”

Затверджую:
Декан факультету
(директор навчально-наукового інституту)

**Індивідуальний план магістранта
щодо виконання випускної кваліфікаційної роботи**

1. _____
(прізвище, ім'я, по батькові магістранта)
2. Факультет (навчально-науковий інститут) _____
3. Спеціальність _____
4. Кафедра _____
5. Науковий керівник _____
(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)
6. Тема магістерської роботи _____
7. Термін подання роботи на кафедру _____
(не пізніше 10 днів до захисту)

<i>№</i>	<i>Заходи</i>	<i>Термін виконання</i>	<i>Відмітка про виконання</i>
1.	Вибір теми кваліфікаційної (магістерської) роботи, вивчення наукової літератури, написання анотації та ключових слів, затвердження теми й керівника .		
2.	Отримання консультації в керівника, вивчення наукової літератури, розробка плану роботи, визначення об'єкта, предмета, мети, гіпотези, завдань дослідження, критеріїв оцінювання.		
3.	Робота над теоретичною частиною магістерської роботи, аналіз літературних джерел. Розробка та апробація методики дослідно-експериментальної роботи.		
4.	Подання теоретичної частини кваліфікаційної (магістерської) роботи та методики експериментальної роботи для першого читання науковим керівником.		
5.	Усунення зауважень, урахування рекомендацій наукового керівника, подання теоретичної частини магістерської роботи на друге читання .		

6.	Проведення експериментальної роботи . Поетапний аналіз та обговорення її результатів.		
7.	Подання першого варіанта дослідно - експериментальної частини магістерської роботи на перевірку науковому керівникові.		
8.	Урахування рекомендацій наукового керівника, збагачення роботи додатковими дослідженнями, проведеними під час практики, підготовка варіанта роботи до попереднього захисту роботи на кафедрі.		
9.	Попередній захист роботи на кафедрі.		
10.	Доопрацювання магістерської роботи з урахуванням рекомендацій після попереднього захисту роботи на кафедрі.		
11.	Подання магістерської роботи науковому керівникові та рецензентові на підготовку відгуку й рецензії.		
12.	Подання на кафедру остаточного варіанта магістерської роботи, підписаного магістрантом, науковим керівником і рецензентом.		

Зразок оформлення титульної сторінки магістерської роботи

Міністерство освіти і науки України

**Державний заклад
„Луганський національний університет
імені Тараса Шевченка”**

**Інститут історії, міжнародних відносин
і соціально-політичних наук**

Кафедра соціальної роботи

**Сулига Олександра Олександрівна
Магістерська робота
за спеціальністю 231 „Соціальна робота”
«Соціальна робота в сільській та міській
місцевостях- порівняльний аналіз»**

Особистий підпис – _____

Науковий керівник – _____
(підпис) (посада, науковий ступінь,
наукове звання, ініціали, прізвище)

Зав . кафедри – _____
(підпис) (посада, науковий ступінь,
наукове звання, ініціали, прізвище)

Полтава -2022 р.

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1	
НАЗВА РОЗДІЛУ	8
1.1. (Назва підрозділу)	8
1.2. (Назва підрозділу)	25
Висновки до розділу 1	33
РОЗДІЛ 2	
НАЗВА РОЗДІЛУ	36
2.1. (Назва підрозділу)	36
2.2. (Назва підрозділу)	56
Висновки до розділу 2	72
ВИСНОВКИ	75
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	81
ДОДАТКИ	92

**Приклади оформлення бібліографічного опису
у списку використаних джерел**

(згідно з ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні вимоги та правила складання»)

Законодавчі документи

Конституція України : офіц. текст. Київ : КМ, 2013. 96 с.

Про освіту : Закон України від 05.09.2017 р. № 2145-VIII. *Голос України*. 2017. 27 верес. (№ 178–179). С. 10–22.

Про соціальні послуги : Закон України від 17.01.2019 року № 2671 – VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2671-19#Text> (дата звернення: 29.07.2022).

Про місцеві державні адміністрації: Закон України від 09.04. 1999 р. № 586-XIV. *Офіційний вісник України*. 1999. № 18. Ст. 3. Дата оновлення: 30.03.2020.

Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні : Закон України від 21.03.1991 р. № 875-XII. *Відомості Верховної Ради України*. 1991. (№ 21). Ст. 252. Дата оновлення: 14.01.2020.

Книги

Один автор

Бех Ю. В. Філософія управління соціальними системами : монографія. Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2012. 623 с.

Глазунова С. Нариси з історії соціальної роботи. Дніпро : РВВ ДНУ, 2015. 116 с.

Два автори

Головатий М. Ф., Панасюк М. Б. Соціальна політика і соціальна робота: термінолог.-понятійний словник. Київ : МАУП, 2005. 560 с.

Гура О. І., Гура Т. Є. Психологія управління соціальною організацією : навч. посіб. 2-ге вид., доп. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2015. 212 с.

Три автори

Вербець В. В., Субот О. А., Христюк Т. А. Соціологія : Навчальний посібник. Київ : КОНДОР, 2009. 550 с.

Дженіс М., Кей Р., Бредлі Е. Європейське право у галузі прав людини : джерела і практика застосування / пер. з англ. Київ, 1997. 624 с.

Чотири і більше авторів

Бікулов Д. Т., Чкан А. С., Олійник О. М., Маркова С. В. Менеджмент : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 360 с.

Європейська соціальна політика і моделі соціального партнерства : навчально-методичний посібник / Н. Г. Діденко, І. Я. Тодоров, О. Р. Чугріна, О. К. Міхеєва; за заг. ред. Н. Г. Діденко. Донецьк : ДонДУУ, 2011. 219 с.

Інститут політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса НАН України. Управлінські аспекти соціальної роботи : Курс лекцій / М. Ф. Головатий, М. П. Лукашевич, Г. А. Дмитренко та ін. Київ : МАУП, 2004. 368 с. Київ : НАН України, 2017. 336 с.

Основи охорони праці : підручник / О. І. Запорожець та ін. 2-ге вид. Київ : ЦУЛ, 2016. 264 с.

Україна : шлях до консолідації суспільства : національна доповідь / ред. кол. : С. І. Пирожков, Ю. П. Богущкий, Е. М. Лібанова, О. М. Майборода та ін.; ; Інститут політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса НАН України. Київ : НАН України, 2017. 336 с.

Автор(и) та редактор(и), упорядники

Соціальна інфраструктура на шляхах реформування місцевого самоврядування : кол. моногр / наук. ред. В. М. Новікова; З. Сіройч. Київ-Варшава, 2018. 431с.

Соціальна педагогіка : теорія і технології / за ред. І. Д. Зверева. Київ : Центр навчальної літератури, 2006. 316 с.

Забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків: збірник нормативно-правових актів та інформаційних матеріалів / Упорядники: Н. В. Федорович, Н. М. Богданова, С. Г. Ліщинська. Київ : Міністерство соціальної політики України, 2018. 143 с.

Без автора

Адміністративна реформа в Україні: соціологічний вимір ставлення слухачів і працівників Національної академії у 2012 році: навч. матеріали для самост. підготовки / авт. кол.: Т. П. Крушельницька, Є. О. Радугін та ін. Київ : НАДУ, 2013. 60 с.

Актуальні проблеми теорії та практики соціальної роботи на межі тисячоліть : монографія. Соціальна робота. Книга І. Київ : УДЦССМ, 2001. 344 с.

Державна політика в соціогуманітарній сфері: підручник / за заг. ред. В. А. Скуратівського, В. П. Трощинського. Київ : НАДУ, 2010. 284 с.

Країни пострадянського простору: виклики модернізації: зб. наук. пр. / редкол.: П. М. Рудяков (відп. ред.) та ін. Київ : Ін-т всесвітньої історії НАН України, 2016. 306 с.

Сучасне суспільство: філософсько-правове дослідження актуальних проблем : монографія / за ред. О. Г. Данильяна. Харків : Право, 2016. 488 с.

Багатотомний документ

Частина документа

Історія Національної академії наук України, 1941–1945 : у 3 ч. / ред. вид.: Л. М. Яременко та ін. Київ : Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. 2007. Ч. 2. 325 с.

Колков В. В. Соціальна безпека. Київ, 1998. Ч. 1. С. 26–27.

Документ у цілому

Енциклопедія Сучасної України / редкол.: І. М. Дзюба та ін. Київ : САМ, 2016. Т. 17. 712 с.

Соціальна робота в Україні: теорія та практика : посібник для підвищення кваліфікації працівників центрів соціальних служб для молоді. У 2-х ч. / за заг. ред. А. Я. Ходорчук. Київ : УДЦССМ, 2001. 296 с.

Новицкий О. М. Сочинения : в 4 т. / ред. изд.: Н. Г. Мозговая, А. Г. Волков ; авт. вступ. ст. Н. Г. Мозговая. Киев ; Мелитополь: НПУ им. М. Драгоманова ; МГПУ им. Б. Хмельницького, 2017. Т. 1. 382 с.

Правова система України: історія, стан та перспективи : у 5 т. / Акад. прав. наук України. Харків : Право, 2009. Т. 2 : Конституційні засади правової системи України і проблеми її вдосконалення / заг. ред. Ю. П. Битяк. 576 с.

Частина видання

Книги

Баймуратов М. А. Имплементация норм международного права и роль Конституционного Суда Украины в толковании международных договоров / М. А. Баймуратов. *Михайло Баймуратов: право як буття вченого* : зб. наук. пр. до 55-річчя проф. М. О. Баймуратова / упоряд. та відп. ред. Ю. О. Волошин. К., 2009. С. 477–493.

Бакуменко В. Д., Князев В. М., Сурмін Ю. П. Методологія державного управління : специфіка структурного бачення. *Методологія наукових досліджень з державного управління* : хрестоматія Київ : НАДУ, 2014. С.13–15.

Матеріали конференцій (тези, доповіді)

Антонович М. Жертви геноцидів першої половини ХХ століття: порівняльно-правовий аналіз. *Голодомор 1932-1933 років: втрати української нації* : матеріали міжнар. наук.-практ. конф., м. Київ, 4 жовт. 2016 р. Київ, 2017. С. 133–136.

Новікова О. Ф., Сорока І. В. Соціальна політика і соціальна робота : співвідношення, проблеми, перспективи. *Соціальна робота : теорія, досвід, перспективи* : Матеріали доповідей та повідомлень Міжнародної науково-практичної конференції. Ужгород, 1999. Ч. II. 368 с.

Довідкового видання

Кучеренко І. М. Право державної власності. *Великий енциклопедичний юридичний словник* / ред. Ю. С. Шемшученко. Київ, 2007. С. 673.

Пирожкова Ю. В. Благодійна організація. *Адміністративне право України*: словник термінів / за ред.: Т. О. Коломєць, В. К. Колпакова. Київ, 2014. С. 54–55.

Словник-довідник для соціальних педагогів та соціальних працівників / За заг. ред. А. Й. Капської, І. М. Пінчук, С. В. Толстоухової. Київ, 2000, 500 с.

Періодичного видання (журналу, газети)

Ваховський Л. Ц.. Особливості соціального захисту дитинства в Україні (20-ті роки ХХ століття). *Education and pedagogical sciences. Освіта та педагогічна наука*. 2022. (180). С. 70–82.

Николаева В. І. Сучасні концепції та теорії державного управління системою соціальної роботи. *Вчені записки. Серія : «Державне управління»*. 2019. Том 30 (69). № 1. С. 91–96.

Дисертація

Аверіна О. І. Мінливість соціальних систем: теоретико-методологічний аналіз : дис. ... канд. філос. наук: 09.00.03 / Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова. Київ, 2008. 194 с.

Баранник Л. Б. Фінансове забезпечення системи соціального захисту населення в умовах економічних перетворень: автореф. дис. ... д-ра економ. наук : 08.00.08 / Київський національний торговельно-економічний університет, Київ. 2014. 38 с.

Автореферат дисертації

Бондаренко Ю. М. Державне управління соціальним захистом населення в умовах європейської інтеграції України : автореф. дис. ... канд. держ. упр. : 25.00.02 . Запоріжжя, 2008. 20 с.

Карпенко О. Г. Професійна підготовка майбутніх соціальних працівників в умовах університетської освіти : автореф. дис. ... д-ра пед. наук : 13.00.04. Київ, 2008. 48 с.

Словники

Тимошенко З. І. Болонський процес в дії: словник-довідник основних термінів і понять з орг. навч. процесу у ЗВО / ред. З. І. Тимошенко, О. І. Тимошенко. Київ, 2007. 57 с.

Українсько-німецький тематичний словник / уклад. Н. Яцко та ін. Київ : Сяйво, 2007. 219 с.

Електронні ресурси

Федорчак О. Класифікація механізмів державного управління. *Науковий вісник. Демократичне врядування*. 2008. Вип.1. С. 5–10. URL: http://lvivacademy.com/vidavnitstvo_1/visnik/fail/O_Fedorchak.pdf (дата відвідування 21.01.2019).

Цілі сталого розвитку: Україна : Національна доповідь. Міністерство економічного розвитку і торгівлі. 2017. URL : http://un.org.ua/images/SDGs_NationalReportUA_Web_1.pdf (дата звернення: 10.10.2018).

Шевчук Б. Європейські принципи належного врядування та реформа системи органів виконавчої влади в Україні URL: http://www.lvivacademy.com/visnik9/fail/Shevchuk_B.pdf (дата відвідування 13.04.2019).

ОРІЄНТОВНА СХЕМА РЕЦЕНЗІЇ НА МАГІСТЕРСЬКУ РОБОТУ

Рецензія

на магістерську роботу _____ (прізвище та ініціали)

_____ (назва теми)

за спеціальністю 231 „Соціальна робота”

- Актуальність теми .
- Практична цінність питань, розроблених у науковій роботі .
- Стисла характеристика магістерської роботи за розділами .
- Позитивні моменти й недоліки магістерської роботи .
- Новизна й оригінальність ідей, покладених в основу роботи .
- Методика вивчення й обробка матеріалів дослідження .
- Наявність у роботі рекомендацій та їх обґрунтування:
- Якість оформлення магістерської роботи .
- Недоліки роботи .
- Оцінка магістерської роботи за чотирибальною системою.

Дата та підпис рецензента із зазначенням посади, наукового ступеня та вченого звання. Підпис має бути завірений печаткою навчального закладу, установи або організації, у якій працює рецензент.

ОРІЄНТОВНА СХЕМА ВІДГУКУ НА МАГІСТЕРСЬКУ РОБОТУ

Відгук наукового керівника

про магістерську роботу _____ (прізвище та ініціали)

_____ (назва теми)

за спеціальністю 011 „Освітні, педагогічні науки”

- Актуальність теми .
- Відповідність змісту роботи обраній темі .
- Рівень повноти розробки питань та окремих проблем.
- Рівень теоретичної та професійної підготовки магістранта, його здатність до самостійної роботи .
 - Логічність, послідовність, аргументованість викладу матеріалу, уміння робити висновки .
 - Характеристика студента під час роботи над магістерською роботою (дисциплінованість, наполегливість, підготовленість, своєчасність виконання завдання тощо).
 - Важливість запропонованих магістрантом рекомендацій для їхнього впровадження в практику роботи навчальних закладів різного рівня .
 - Відповідність дослідження вимогам, що висувуються до магістерських робіт .

Дата й підпис керівника магістерської роботи із зазначенням посади, наукового ступеня та вченого звання

ТЕМИ КВАЛІФІКАЦІЙНИХ (МАГІСТЕРСЬКИХ) РОБІТ СПЕЦІАЛЬНОСТІ «СОЦІАЛЬНА РОБОТА» ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ «СОЦІАЛЬНА РОБОТА»

1. Соціально - психологічні особливості соціальної роботи з самотніми особами похилого віку.
2. Система соціальних послуг для людей похилого віку в Україні.
3. Роль спеціалізованих соціальних служб у реалізації програм навчання осіб похилого віку.
4. Соціальна робота з попередження відмови від новонародженої дитини.
5. Соціальна підтримка молоді в сфері первинного працевлаштування.
6. Соціальна робота з попередження відмов від новонародженої дитини.
7. Організаційно-кадрові форми запобігання професійному вигоранню фахівців із соціальної роботи.
8. Використання мультидисциплінарного підходу у соціальній роботі з сім'ями ВПО.
9. Медико-соціальна робота з особами похилого віку в Територіальних центрах соціального обслуговування.
10. Напрями вдосконалення надання соціальних послуг у відділеннях соціальної допомоги Територіальних центрів соціального обслуговування.
11. Соціальна адаптація та інтеграція внутрішньо переміщених осіб у приймаючі громади.
12. Цифровізація системи надання електронних соціальних послуг безробітним в Україні.
13. Соціально-педагогічний супровід неповних сімей у закладах середньої освіти.
14. Діяльність громадських організацій із соціального супроводу сімей з дітьми.
15. Технології запобігання соціальної ексклюзії осіб похилого віку у громаді.
16. Соціальна профілактика сімейного насильства в роботі з батьками молодших підлітків.
17. Формування професійного іміджу майбутнього соціального працівника.
18. Статеворольова соціалізація дівчат старшого шкільного віку.
19. Наставництво у соціальній роботі з дітьми, які виходять з під опіки.
20. Соціальна робота з підлітками, які вживають психоактивні речовини.
21. Гендерна специфіка дошлюбної поведінки студентської молоді.
22. Організація соціальної роботи з багатодітними сім'ями, які перебувають у складних життєвих обставинах.
23. Професійно-етичні проблеми соціальної роботи з неповними сім'ями.
24. Соціалізація студентів з інвалідністю у вищих навчальних закладах.
25. Соціальна профілактика стигматизації ВІЛ-інфікованих пацієнтів працівниками медичних установ.
26. Соціальна профілактика юного материнства в сільській місцевості.
27. Соціальна реабілітація дітей з посттравматичним стресовим синдромом.
28. Соціальна реабілітація учасників локальних збройних конфліктів.
29. Соціальна робота з дітьми, батьки яких відбувають покарання в місцях позбавлення волі.